
**ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“**

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.и.к.н. Гошо Кирилов Петков,

Директор на Институт за научни изследвания и обучение
на докторанти при Университет по библиотекознание
и информационни технологии

на дисертационния труд

на Юлия Владимировна Даньшина

на тема

**"Подобряване на електронното управление
на системата за предоставяне
на административни услуги в Украйна"**

за придобиване на научната степен

„Доктор на науките“

в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“

София * 2019

Рецензията е възложена по решение на Научно жури, определено със Заповед № 1094 от 16.10.2019 г. на Ректора на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“. За изготвянето и ми бяха предоставени дисертационен труд, автореферат, публикации по темата на дисертационния труд и биографична справка.

Юлия Даньшина, в съответствие с изискванията на нормативната база в Р България, е преминала през всички етапи на процедурата за придобиване на научната степен „доктор на науките“.

Документите, представени в процедурата за защита на дисертационния труд, относящи се до даване на научната степен „доктор на науките“, съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, на ППЗРАСРАБ и на нормативните документи на Университета.

В дисертационния си труд Юлия Даньшина предлага задълбочено изследване на електронното управление. Това управление се определя като система от информационни и комуникационни функции и процеси, чрез които се осигурява публичен достъп до обществена информация и административни услуги. То автоматизира функциите на държавната администрация, като изключва или ограничава ролята на человека в цикъла на административното обслужване.

Актуалността на изследването се определя от необходимостта от развитие и допълване на съществуващите теории за изграждане на модерна държавна администрация и създаването и развитието на адекватно научно осигуряване на автоматизираните системи за предоставяне на административни услуги на гражданите. Стремежът на Украина да се присъедини към европейското семейство усилва тази необходимост поради наличието на европейски норми и стандарти и обща система за административно управление на Европейския съюз.

Акцентът в дисертационния труд са нерешените проблеми,

препятстващи оптималната работа на електронното управление в областта на административните услуги за населението, анализирани през гледната точка на вече съществуващи и доказали научната си стойност теории. При обосноваване актуалността на дисертационната тема авторката доказва, че очевидното изоставане в разработването на цялостна концепции за е-управление, се превръща в един от ключовите фактори които в крайна сметка влияят върху състоянието на държавата.

Авторката правилно е определила обекта и предмета на своето изследване, така че изследването да доведе до постигане целта на дисертационното изследване, а формулираните изследователски задачи са трасирали пътя на научните дирекции, който логично я довежда до целта. Тя провежда своето изследване при допускането, че ако се анализират теоретичните източници и натрупаните знания за пренасянето на дейностите на държавната администрация в компютърните системи и мрежи, ще се разкрият теоретичните предпоставки за конструиране на подходящи модели на електронното управление. Априорно се приема, че в резултат на бурното развитие на информационните технологии се разкриват нови възможности за производство на административни услуги без участие на човека в това производство.

Като обект на дисертационното си изследване тя е посочила системата за предоставяне на административни услуги, а като предмет е формулирала управлението на системата за предоставяне на административни услуги в Украйна, базирани на съвременните информационни и комуникационни технологии.

Така формулираните цел и работна хипотеза на изследването са адекватно отразени във формулираните от авторката изследователски задачи, които следват традиционната методология на подобни изследвания и които тя успешно е решила, а именно:

- Обобщила е теоретичните подходи за определяне на понятията в икономическата литература и практика и е уточнила съдържанието на определението за административна услуга.
- Анализирала е конкурентните управленски модели и е предложила адаптиране на националното държавно управление за по-нататъшно развитие на системата за предоставяне на административни услуги.
- Разработила е мрежова структура за отношения субект-субект за реализация на взаимодействията, насочени към усъвършенстване на системата.
- Извършила е сравнителен анализ на действащите способи за предоставяне на административни услуги, като е разкрила особеността на "електронния офис" и е обосновала необходимостта от по-нататъшно развитие на "ведомствените офиси".
- Анализирала е нормативната рамка и е направила препоръки за отстраняването на противоречивите норми във функционирането на системата за предоставяне на административни услуги.
- Определила е съвкупността от електронни технологии, съставляващи единната информационно-технологична инфраструктура на системата и е предложила методологически подход за прилагането на качествено оценяване на тяхното взаимодействие.
- Анализирала е проблемите и перспективите за електронизация на системата, като е определила етапите на нейното развитие.
- Дефинирала е актуалното състояние на електронизацията на административно-управленските дейности в украински условия
- Обосновала е инструментариум за реализацията на електронното взаимодействие в системата, като е изтъкнала проблемите на действеността на инструментариума и е предложила практически

препоръки за внедряване на инструментите за мрежово взаимодействие на трите сектора.

- Предложила е насока за усъвършенстване и е обосновала инструментариум за мрежово взаимодействие в управлението на системата за предоставяне на административни услуги.

Съвсем скрупульозно, като съвестен учен, авторката е посочила ограниченията пред научното изследване. Така тя е конкретизирала научните си занимания, като точно е фиксирала анализирания проблем и контекста в който той е проучван. Този подход оставя приятното впечатления за концентрирани усилия, съредоточени в набелязаната в целта посока.

Основен източник на информация за изследването са личните наблюдения на авторката, нейния практически опит, запознаването с достъпната документация и дигиталния Web ресурс. Тя е намерила оригинални теоретични концепции, програми, проекти и разработки, касаещи електронното управление.

От изложеното дотук става ясно, че методологията и методиката на изследването са ясни и нямат алтернатива. В основата им са поставени ретроспективния преглед и аналитичния обзор на наличното знание, които съответстват на целта, проблематиката и спецификата на изследването. На тази основа логически се правят изводи и препоръки, които имат познавателна и референтна стойност.

Изследването е представено във въведение, пет раздела, изводи и списък на използваната литература. Постигнат е необходимият баланс между съдържание и обем при разглеждането на отделните проблеми. Направен е задълбочен преглед на релевантната на темата научна литература, като са обхванати водещите класически и съвременни изследвания по визираните в дисертационния труд проблеми. Всяка глава е обособена част от работата и завършва със заключения, които

третират получените резултати. Връзката между главите е осигурена от логиката на изложението и позволява да се придобие цялостна представа за научното изследване. За нуждите на дисертационния труд са проучени достатъчен брой литературни и информационни източници (монографии, студии, научни изследвания, статии, закони, концепции, стратегии и др.).

Резултатите от извършеното в дисертационната работа изследване са изложени логично и изчерпателно. Връзката между отделните части на съдържанието дава възможност да се обхване неговата логика и насоченост. Теоретичните разсъждения и обобщения показват високото експертно ниво на подготовка на техния автор. Изводите и препоръките съответстват на съдържанието. От тях се вижда, че авторката успешно е решила стоящата пред нея основна задача.

Оформянето на дисертационната работа оценявам като много добро. Използваната литература е цитирана коректно, в съответствие със стандарта. Онагледяването на изложението е в рамките на необходимото. Приведените в работата фигури и таблици точно и ясно илюстрират направения съдържателен анализ и резултатите от синтеза на модела на Електронното управление.

Езикът и стилът на изложението са прагматични и имат спецификата на разглежданата научна област. Използването на термини и понятия се ограничава в рамките на необходимостта от внасяне на яснота в изложението. Наличието на правописни и граматически грешки в работата е минимално и не оказва забележимо влияние на нейното качество.

Анализът на повече от 455 литературни източници, преобладаващата част от които от последното десетилетие доказва, че авторката познава съвременното състояние на изследвания проблем, както и

очертаващите се тенденции в усилията на учените за неговото изучаване. Така дисертационното изследване е много добре ситуирано в научния контекст на изследванията по темата. В тази част на дисертационния си труд Юлия Даньшина е проявила усет за мярка, като не се е увлякла в преразказване на подробности при разглеждането на проблемите в изключително богатата, обемна и интересна литература по темата. Тя отделя голяма част от обема на изследването си за описание на своите собствени изследвания.

В дисертационното изследване се открояват приноси с теоретичен и приложен характер. Практическото значение на изследването е свързано с използването на получените резултати в управлението на системата за електронни услуги на гражданите.

Авторефератът отразява точно и вярно най-важните аспекти на дисертационното изследване. Той притежава всички необходими атрибути, в съответствие с възприетите в Университета стандарти и представлява синтезиран израз на изминатия в изследването път. Съдържанието и характерният стил на изложение дават основание той да се разглежда като самостоятелно научно произведение. Справката за приносите дава представа за реалните научни постижения на докторантката.

Списъкът с публикациите, тридесет и седем на брой, разкриват както собствения научен стил на автора, което подкрепя твърдението за авторството на дисертационния труд, така и на факта, че значителна част от постановките са били публично оповестени и по тях е могла да вземе отношение широката научна общественост.

Запознаването с представените ми за рецензиране дисертационен труд и автореферат към него ми дава основание да направя следните обобщаващи изводи:

- Темата на изследването е актуална и значима.

- Провеждането на изследването е довело до съществени теоретични обобщения и получаване на актуални и значими научни и научно - приложни приноси.
- Дисертационният труд допълва и развива теоретичните основи на електронното управление в областта на използването на информационните технологии за повишаване на ефективността и качеството на предоставяните административни услуги на гражданите.
- Формирана е оригинална методика за изследване и получаване на нови научни резултати във важна за социалната практика област.
- Получените резултати могат най-общо да се характеризират като допълване на съществуваща научна област със значими нови знания, модели, обяснения и теоретични обобщения.

Въз основа на изложеното по-горе, предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват на Юлия Владимировна Даньшина да се даде научната степен "доктор на науките" в професионално направление 3.7. „Администрация и управление".

Рецензент: проф.
Г. Петков

Гр. София
3.11.2019 г.